

Felelős szerkesztő:

KURKÓ GYÁRFÁS

Főmunkatárs:

SZEMLÉR FERENC

Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presel sub No. 1437.7.X.1944

NÉPI EGYSÉG

Mit ír
a román sajtó

A Semnalul

dr. Al. Tocilescu főorvos tollából cikket közöl a Társadalombiztosító intézményéről, helyesebben az egész társadalombiztosítás kérdéséről. A fejtegetés egyike annak a rengeteg elmélkedésnek, amely aug. 23.-ika óta, nyilván nagy jóindulattal, napvilágot látott az ország sajtójában. Mind-egyik cikk nagyon bölcsen mutat rá a mai társadalombiztosítás hiányaira s többé-kevésbé megmondja, hogy mi az, amit „tenni kell”. Csakhogy semmiféle társadalmi baj, kérdés és nyomorúság nem intézhető el, ha az ember meg nem mondja azt is, ki tegye meg a tennivalókat és hogyan. A romániai társadalombiztosítás kétes, a dolgozó tömegek által meggyűlölt rendszeréből nem lehet csak elméleti tanácsokkal áldásos intézményt faragni. Azoknak a munkásoknak, tisztviselőknek, iparosoknak, akik a rengeteg pénz ömlesztik a Társadalombiztosító pénztárába, szervezett és önálló módon parancsolniok kell az egész intézményben. Demokrácia kell a Társadalombiztosítónak, anélkül minden tovább folyik, mint eddig!

A România Liberă

cikksorozatát közöl, amelyben részletesen vizsgálja Románia legnagyobb, illetve legjelentősebb iparának, a kőolajiparnak jelenlegi helyzetét. A cikksorozat most közölt harmadik része kimutatja, hogy a szabotázs ebben az iparágban is pusztít s a kőolajtermékek elosztása zűrzavaros. A cikk végül az egész kőolajipar államosítását követeli.

A Curierul

arról ír, hogy a Németországban tartózkodó s az ottani rádióadóállomásból szónokló Horia Sima, legionárius vezér, nem tud már mit kitalálni a legionáriusok vizsgáztatására. Tehát ilyen képtelenségeket talál fel:

— A román orthodox egyházat a moszkvai patriarchátus jogi hatáskörének rendelték alá. Így megtörtént az első lépés az istentagadás felé.

— A Kommunista Párt követelte, hogy tartóztassák le az összes minisztereket, akik az 193.-ik év óta, mikor Károly király visszatért az országba, hivatalban voltak. Ilyenformán egyetlen politikai tapasztalatot bíró ember sem marad szabadlábban, hanem mindannyian, Iuliu Maniu-val együtt letartóztatásba kerülnek. A rendelet az igazságügyminiszter megkerülésével, aláírás végett az Uralkodó elé terjesztették. Az igazságügyminiszternek nem volt szabad tudnia a dologról, hiszen a rendelet értelmében ő is dutyiba kerül.

Ime a legionarizmus profétájának látomásai — állapítja meg a lap.

A Drum Nou:

A nemzeti parasztpárt ma kétszeresen rossz uton van. Először, mert a sovín gyűlöletet szítja, s másodszor, mert azt hiszi, hogy a háború után közeledés és megbékülés jöhet létre a magyar lakossággal.

Az erdélyi magyarság lelke azonban ma érlelési folyamatban megy át, amelyből teljesen átalakulva kerül ki.

Nem lesz gyűlölködő lélek, de nem is nyújtja kezét annak, aki legelőször kéri szavazatait. A magyarság megacélosodva kerül ki a mai forrongásokból és tántoríthatatlanul megmarad a tiszta demokrácia vonalán.

Két nagy szovjethadsereg egyesült magyar területen

(London, 31.) A Reuter-ügynökség tudósítója jelenti, hogy Petrov tábornok csapatai a magyar-csehszlovák határ mentén elfoglalták Csapot, a fontos vasúti csomópontot és egyesültek Malinovszky tábornagy csapataival, amelyek néhány nappal ezelőtt elfoglalták Szatmárnémetit.

Annak ellenére, hogy a harcterekeken fo-

lyamatban levő események tekintetében a hivatalos szovjet hadijelentés megint tartózkodó, távirati jelentésekből kitűnik, hogy a szovjethadsereg nagy támadást indított Lettországból az utolsó német ellenállási fészkek kiirtása végett. A lettországi német ellenállás megsemmisítése után a balti harctér utolsó szakaszán több mint

20 szovjethadosztály szabadul fel, s lesz felhasználható a Keletporoszország ellen megindított támadásban.

A Vörös Hadsereg lapja, a „Vörös Csillag”, katonai hírmagyarázója megírja, hogy Kirkenesz város elfoglalásával megnyitott az ut a szovjet seregek előtt Norvégia belseje felé.

Helyzetkép Hitler és Szálassy Magyarországról

A nyilasok végnapjai. — Németországba vitték a magyar aranyat és az állatállományt

Semleges és szövetséges hírforrások nagyjából lefestik előttünk a haldokló magyarországi hitlerista-nyilas uralom utolsó napjainak megrázó képét. Minden ország és minden vidék, amely átélte a német kivonulást, magára ismer. Brassó városát a körülmények kivételesen szerencsés összejárása mentette meg attól a sorsától, amelyet annyi francia, holland, lengyel s más város és vidék szenvedett. A kivonuló német hadsereg jelszava: utánunk az özőnvíz!

A magyarországi helyzetkép így fest: A magyarországi belpolitikai helyzet napról-napra feszültebb. Szálassy kormánya kizárólag a német szuronyokra támaszkodik és a kiadott parancsok mutatják azt a vak rémületet, amely a nyilasokat eltölti. Szálassy arról panaszkodik, hogy a front és a polgári lakosság között óriási szakadék tátong és így a lakosság és

katonaság együttműködéséről szó sem lehet. Kéri a lakosságot, hogy ne veszítse el türelmét...

A magyar rádió október 26.-iki közleménye alapján a magyar népben és a katonaságban egyre inkább gyökeret ver az a tudat, hogy a magyar katonák csak a német visszavonulás fedezése miatt áldozták fel az életüket. A bomlás teljes, a kormány nem ura a helyzetnek, ami Pálffy földművelésügyi miniszter beszédéből is világosan kitűnik. Az őszi termést a lakosság nem tudta betakarítani, a vasútnál zavargások vannak és így a falu termékei nem jutnak el a városok éhezõ lakosságához.

Hogy Szálassy és árnyékkormánya mennyire nem bízik a német szuronyok ellenállásában, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Szálassy megkezdte a magyar állatállomány Ausztriába és Németország-

ba való szállítását.

Egyre inkább tartja magát az a hír, hogy Szálassyék menekülésüket készítették elő. Meg nem erősített hírek szerint Ribbentrop birodalmi külügyminiszter intézkedett, hogy a menekülőket a bécsi Belvederében szállásolják el.

Magyarország teljes aránykésztetét Németországba szállították, amit az illetékes tényezők természetesen titokban szerettek volna tartani, de hasztalan. A titok kiptanása után az állami bank teljes tisztviselői karát szabadságotlalt és azt a bankhivatalnokot, akire a gyanu leginkább irányult, letartóztatták. További sorsa ismeretlen. Tartja magát az a hír, hogy a tisztviselőt agyonlőtték.

Budapest utcáin röpcédulák jelentek meg, melyek a lakosságot felhívják, hogy akadályozzák meg az aranykésztetnek az országból való kiszállítását.

Bizalom a bizalommal szemben, megértés a megértéssel és barátság a barátsággal szemben

mondotta Cambrea ezredes a sajtónak adott nyilatkozatában

(Brassó, 31.) Cambrea Nicolae ezredes, a „Tudor Vladimirescu”-hadosztály parancsnoka, aki sebesülten fekszik egyik brassói hadikórházban, fogadta a román sajtó képviselőit. Hosszas nyilatkozatban ismertette a vezetése alatt a Szovjetszövetségben megalakult hadosztály létrejöttének körülményeit és eddigi harcait. Hangsúlyozta az ezredes az igazi demokrácia megvalósításának, az együttélő népek megbékülésének szükségességét. A román és magyar nép viszonyairól be-

szélve, többek között a következőket mondotta:

„Bizalom a bizalommal szemben. Megértés a megértéssel és barátság a barátsággal szemben.”

Nyilatkozata végén kifejtette, hogy a Szovjetszövetséggel a baráti viszony kiépítése életkérdés. Rámutatott arra, hogy a Vörös Hadsereg pártját ritkító győzelmeinek titka a nép teljes egységben, politikai öntudatában, a hadsereg erkölcsi erejében és a háborús erőfeszítések egyöntetűségében rejlik.

A Consiliul de Patronaj ügyvitele az ügyészség előtt

Egyelőre „csak” 30.000.000 lejjel nem tudnak elszámolni

Az egészségügyi minisztérium által ki-nevezett bizottság már jóideje foglalkozik a „Consiliul de Patronaj”-hírhedt ügyvitelének felülvizsgálásával, amely közadokozásokból hatalmas összegeket harácsol össze. Hogy ezekkel a jórészt szegény emberek által a könyörületesség nevében ki-

most iparkodnak kideríteni. A felülvizsgálóbizottság három heti munkájának eredménye, egyelőre harminc millió lej hiány. Tekintettel a szokatlan méretű csalásra, az ügyet átadták az Ilfo megyei ügyészségnek, amely Şerbănescu ügyészt bízta meg a további vizsgálattal. Világos azonban, hogy ez esetben nemcsak 30 millióról van szó.

Allamcsiny Japánban

(Washington, 31.) A New-York-i rádió értesülése szerint Japánban államcsiny van készülöben. A kiszivárgott hírek szerint a miniszterelnöki széket Konoye herceg foglalná el, aki, mint ismeretes, a multban is heves ellenzője volt a japán katonai klikk kormányának, valamint a német-olasz barátságának. Konoye herceg hír szerint régi, határozott híve az angol-japán barátságának.

Azt hiszik, hogy amennyiben sikerülne Konoye herceg terve, az új japán kormány lépéseket tenne az ellenségeskedések azonnali megszüntetésére és békét kérne.

Elélmiszerhiány Németországban

(Genf, 31.) A „Tribune des Geneve” című svájci lap berlini értesülés szerint megállapítja, hogy Németországban óriási élelmiszerhiány dúl. Súlyosabbítja a helyzetet: hogy az országban nem kevesebb, mint 14–16 millió odahurcolt külföldi munkás dolgozik s ezeknek ellátásáról s gondoskodni kell.

Új óriási tengeri csata a Fülöp szigetek vizein

(Washington, 31.) Kedd hajnalban érkezett jelentések szerint jelentős amerikai hadihajóegységek érkeztek a Csendes-Oceánon a Fülöp-szigetek vizeire. A Fülöp szigetek körzetében újabb óriási arányú tengeri csata kezdődik.

Németek Kolozsvárt

Egy szemtanú a megszállás utolsó napjairól —

Kik csinálták a ghetót? — A labancok futása — Géppisztoly és izes-üveg

Szembem ül velem az asztal túlsó oldalán. Fejét gyöngéd kellemmel hajítja félre s óvatosan iszogatja a cserszínű ujbort. Arca most egészen fiatalos, csak fekete hajában csillannak meg éles ezüstsálak. Ahogy fejét megemeli, a nehéz barázdák is előtűnnek szája körül. A hangja is fáradt egy kevésse.

— Amióta itt vagyok, lehetőleg kevés szeszt iszom. Szeretnék megszabadulni tőle. Utóbb már igen rákaptam. A légiradók miatt — teszi hozzá mosolygva. A

vége felé most már Kolozsvárt öt-hat támadás is volt naponta. Hadszintér voltunk s a „Ratak” minden nagyobb megérőtetés nélkül elérték. Ha pedig a német bukóbombázók támadták Tordát, akkor a kötelező légi harc természetesen följöttünk folyt le. A pálinkára azonban inkább éjszaka volt szükség. A vészkiáltók üvöltése és a Sztalin-gyertyák vakító fénye éppen eléggé indokolta a lelki nyugalom mesterséges táplálását. A legnagyobb persze a júliusi angol támadás volt s annak emlékeit idézték a későbbiek...

Elhallgat s kibámul az ablakon. A völgyet krómsárga fénybe vonja a gyorsan fogyó őszi napfény. A lassan terjedő köd alatt ott lent szintén romok rejtőzködnek. Ismerősen bólint. Igen, mindegyik ugyanaz a kép. A háboru. Nyugodtan, belenyugodottan beszél. Csak a mélyen ülő szemből előtörő ideges villogás árulja el lelke nyugtalanságát. Leteszi a borospoharat és ismét felém fordul. Hirtelen másról kezd, illetve csak másról akarna beszélni. Mert ismét csak oda lyukad ki. Az elmúlt hetek eseményeire.

Szemfényvesztés Kolozsvár védelméről

— A németek azt hirdették, hogy a végsőig fogják védeni Kolozsvárt. Mindentelég suttogták a városban elhelyezett csapatok roppant számát. S a csapatok látszólag csakugyan egyre érkeztek. Gyulagság, harcokocsik, ágyuk. De nagy a gyanum, hogy látszat volt az egész. Szemfényvesztés. Az egyik utcán bementek, a másikon kijöttek, aztán újból bementek és megzavarodott szemünk előtt minden század megháromszorozódott, minden ágyuból kettő lett és minden harcokocsi megdagadt még egy-két tonnával. Ujjabb szálláselvonási módszerük is megnövekedett számukat látszólag igazolni. Mert most már kérdéses nélkül beültek a lakásokba, behatoltak a szobákba és ott vettek maguknak pihenőt, ahol éppen jölesett. Nem voltak hozzájuk barátságosak. Sőt, leplezetlen gyanuval néztek bennünk s e gyanu alól a még velük szövetséges haderők katonái sem mentesültek. Mintha megint volt volna bennük az egykori fölényes bizakodás. A talaj mozogni kezdett s ők féltek, hogy a falak rájuk omlanak.

Sztójayval kezdődött a labancvilág

Végigsimítja homlokát s ismét elhallgat. „Sztójay...” akarja hirtelen kezdeni, de félbeszakítom. „Hiszen Sztójay meghalt”, mondom neki. Csodálkozva pillant rám.

— Szó sincs róla! Sztójay nem halt meg. Beteg volt, az igaz. Az újságok is közölték, de nem halt meg. Csak visszavonult a politikai élettől, de nem a felelősségtől — teszi hozzá sötéten. Vele kezdődött a labancvilág Magyarországon — folytatja. Akkor biztak még magukban, de még mennyire biztak. Az országban található labancoknak is jutott ebből a biztatásból. Különösen ami a zsidókérdést illeti. Nem vagyok zsidó, még a rokonságomban sincs. Tehát elfogulatlanul beszélhetek. A Sztójay-kormány zsidópolitikáját minden értelmes erdélyi ember elítélte. Hát ez volt a fontos? A zsidókkal való elbánásból kellett kisarjadtia a jobb jövőnek?... Ugyanakkor azonban meg kell állapítanunk, hogy a németek nélkül a Sztójay-kormány nem mert volna olyan messzire menni. Vegyük csak a kolozsvári ghetót esetét. Hiszen feketeturhás német SS-legények jelentek meg egy szép napon Kolozsvárt. Ők jelölték meg a ghetó helyét. Ők mutogatták meg, hogyan kell hajnalonta összefogdosni a zsidókat. Ők ellenőrizték, vajjon a megfelelő rendelkezésekkel kellően végrehajjták-e?

Izgagtottan nyúl a borospohár után és nagyot kortyol belőle. Nem figyelmeztetem. És nem is kérdősködöm. Most már magától fog beszélni.

— Egy nyikkanást sem hallathattunk, máris mögöttünk állott a német politikai rendőrség. A németek nemcsak a zsidókra vadásztak, hanem mindazokra, akik nem vallottak velük azonos politikai nézeteket. A magyar demokrácia képviselőire ők hívták fel a hatóságok figyelmét. Nem saját tapasztalatból tudom, hiszen én csak kereskedő vagyok — teszi hozzá mosolygva — hogy irókat és művészeket tartóztattak le Kolozsvárt, mert a németeknek szemet szurtak. Állítólag már az ítélet is készen állott ellenük, amikor a német biztonság megingott s ezek hirtelenében valami intézkedés folytán szabadlábra kerültek. Kivonulások előtt két nap-

pal a Gestapo hirtelen mégis észbe kapott s hajtóvadászat indult meg ellenük. De a pincék és külvárosok jó rejtékhelynek bizonyultak. Csupán egyetlen újságírórt sikerült elcsipniök. Nagy Józsefnek hívták. Ott lőttek le mindenki szemelátára a New-York előtt.

Neveket kérdezek, de a velem szembenülő ismét csak mosolyog és arra hivatkozik, hogy ő csak kereskedő. A kedvemért mégis megerőlteti magát s lassan nevek alakulnak ki a száján. Balogh Edgárt említi, akit egy kis udvarhelyszéki község

Menekülnek a patkányok a süllýedő hajóról

— Lehet, hogy maguk sem tudták, mikor kell menniök. A mi labancaink legalább is az utolsó percig azt hangoztatták, hogy eszük ágában sincs a távozás. Nevet-tek rajtunk és a bőven áradó német hírvérre hivatkoztak, amely kedvező színben tüntetett fel minden hadieseményt. Közben pedig valószínűleg már készítették a poggyászt, mert egyik napról a másikra hirtelenül csak eltűntek közülünk. Ezek voltak a valóban gyökértelenek. Akiknek semmi közük sem volt ahhoz a környezet-hez, amelybe csak véletlenül csöppentek

nyugalmából zavart Kolozsvárra a történelem szele, hogy ott azonnal az üldözők elől kelljen menekülnie. Nagy Istvánról is szó esik, akinek írói hitelét asztalosmesteri mivoltával válték ronthatónak ellenfelei. Végül Tamási Áron is beszédbe került. Őt legalább személyesen is ismeri. Ép a napokban látta, amint jólismert csusostetűjű fekete kalapjában nyugodtan séta-
latozott a kihalt utcán. Egyezőval ezek-
nek nem árthattak sem a németek, sem a labancok. Talán csakugyan azért menekül-
tek meg, mert a németeknek nem volt már idejük.

bele, egy hivatal, egy állás révén. Sajnos, legtöbbször ezek okozták köztünk a szét-
húzást. Akik divatból, érvényesülési vágy-
ból, vagy talán zavaros meggőződésből a nyelvi, faji, vallási elfogultságot hirdet-
ték...

Az ablakon át ideátszó táj lassan ho-
mályba borul. A nap elbujt a nyugati
hegyek pereme mögött s a békés sötét-
ség mind jobban hatalmába keríti a szé-
lesen terjedő síkságot. Benn a szobában
már szinte átlátszatlan a sötét.

Megkezdődik a harc Kolozsvárért

Tordaszentlászlónál csupa sir az országut

— Aki megmaradt, azt eltérhetetlen kö-
telekék fizik ehhez a földhöz. Azok itt szü-
lettek, itt éltek, ez a hazájuk. Ehhez rag-
aszkodnak minden erejükkel, makacsul
mint a gyökér... En is így ragaszkodtam
otthonomhoz és városomhoz. Ezekre az
utolsó napokra aztán már alig is emléks-
zem. Ezeken voltak azok a napok, amikor
megkezdődött a harc Kolozsvárért. A je-
lentések persze nem mondtak semmit,
de mi tudtuk, hogy nagy harcok folynak
a város körül. Tordaszentlászlónál olyan
dühödten rohantak egymásnak az ellenfe-
lek, hogy az országut két oldala végesvé-
gig csupa sir. Miután a várost a németek

feladták, százával kellett közmunkára ren-
delni az embereket, hogy a sok halottat
eltemessék. A németek azonban ebben az
időben még keményen befészkeltek ma-
gukat Kolozsvárba. Otthon már nem le-
hetett maradni. A folytonos ágyúdörgés,
a szakadatlan légitámadások, a puskák
patogása és a géppágyuk ideges köhögése
kétségbeesztett. Aztán meg féltünk attól
is, hogy a németek magukkal visznek. Sok
helyütt felszólították a polgári lakosságot,
hogy hagyja ott eddigi otthonát s vegyen
vándorbotot a kezébe, mert a vidéket ki
kell üríteni. Talán ez volt a legnyugtala-
nitóbb időszak...

Az utolsó két német a gyümölcsizes üveggel

— Hirtelenjében élelmiszert és ruha-
neműt csomagoltunk össze és egy hegyol-
dalba vajt alagutban húzódtunk meg. Lég-
védelmi fedezék volt ez az alagut s kívü-
lünk még vagy tizenöt kolozsvári bujt
meg benne, asszonyok, férfiak, gyerme-
kek vegyest. Három napig laktunk az ala-
gutban. Az alagut bejáratától éppen a la-
kásunkra láthattam s olykor az ágyúzás
szünetében feleséggel együtt ki-kiült-
tunk a bejárat elé. Azon gondolkodtam,
vajjon hazajutunk-e még egyszer? A har-
madik nap délelőttjén ismét kiálltam a
bejárat elé. Az ágyúk nem szóltak, az
égen egyetlen repülő sem keringett. Csak
távolsági géppégyverpogást halottam. Egy-
szerre a házunk mellett két német katona
bukkant fel önmüködő pisztolyokkal a vál-
lúkon. Megfagyott bennem a vér. Most bi-
zonyára észrevettetek. Nem attól féltam,
hogy talán lelőnek. Eszembe sem jutott.
De hátha elhurcolnak. A németek azonban

ügyet sem vetettek rám. A lejtő alja felé
tekintgettek s egyszer az egyik ropogó
sortüzet is kiűldött géppisztolyából abba
az irányba. Aztán minden elcsendesedett.
A két német egy pillanatig tétovázott,
majd belépett a házunkba. Nemsokára
megint megjelentek, mindkettő egy-egy
gyümölcsizes üveggel. Rájuk ismertem.
Ezeket főzte át a feleségem pár nappal az-
előtt, hogy jobban álljanak. A németek
lassan ballagtak felfelé a dombon. Husz-
huszonöt lépésre haladhattak el tőlem. Ar-
cuk nagyon fáradt volt. Pisztolyuk lefelé
csúgított. És nagy darab kenyerekkel már-
togatták a vörös gyümölcsizet. A lejtő
aljáról fegyverpatogás hallatszott. A két
német meggyorsította lépteit s eltűnt
egy kiálló szikla mögött. Többet nem is
láttam belőlük. Így vonultak el Kolozs-
várról.

Zete László

Szervezkednek a borbélyipari munkások

Október 29-én tartotta alakuló értekez-
letét a brassói borbélyipari munkások
szakszervezete. Feladatának tűzte ki a
szakmában dolgozó munkások érdekeinek
védelmét, egységesen és szervezeten. A
következő bizottságot választották meg:
elnök: C. Trandafirescu; titkár: Gross;
pénztárnok: G. Dragomirescu; tagok:
Dunca A., Brezin L., Richtenwald N.,
Roskosinsky B., Mezei S. és Libermann M.

Munkások szervezkedése a Schmoll cipőkrémgyárban

A Schmoll-gyár munkásnői szakszerve-
zetbe tömörültek. Elnök: Afrone Erzsé-
bet, alelnök: Boaru Mária, titkár: Ionescu
Elena, pénztárnok: Pál Erzsébet, Bizott-
sági tagok: Földvár részéről Balog Agne-
és Grecu Paraschiva, Vidombák részéről
Lungu Meta és Székely Irén, Brassó ré-
széről: Szép Kató és Iacob Ștefan. A
megosztást az tette szükségessé, hogy a
gyár a bombázás következtében megron-
gálódott és egyes osztályai vidékre költö-
ztek.

A gyár munkásnői megértették az idők
hívását és nem csak megalakították szer-
vezetüket, hanem akciót is szerveztek s
máris eredményekről számolhatnak be.
Ugyanis számot vetve anyagi nehézségeik-
kal, igényeiket 19 pontban foglalták ösz-
sze, amelyeket a gyár igazgatósága elé
terjesztettek.

Ezeknek a pontoknak az alapján a mun-
kásnők és a gyár képviselői tárgyalásra
ültek le, melynek eredményeképp a legtöbb
pontban megállapodásra jutottak, annál is
inkább, mert a gyár képviselői megértést
tanúsítottak a követelésekkel szemben. A
munkásnők többek között kapják az 1943-
ban visszatartott illetményeiket két rész-
letben s ugyancsak visszakapják az évi
levonásaikat. A fizetéseket a törvényes in-
tézkedéseknek megfelelően emelik. Azok,
akik vidéken dolgoznak, havi kétszeri uti-
átalányban fognak részesülni. Visszaveszik
az elbocsátott munkásnőket is. Azonkívül
a vállalat könnyítéseket nyújt a ruházat és
más közszükségleti cikkek beszerzésére. Az
anyaghiány miatt elmaradt munkaórákat
is megfizetik.

A Czell gyár munkásainak követelése

A Czell-sörgyár munkásai emlékiratot
nyújtottak be a gyár igazgatóságához,
amelyben kivánságaik azonnali teljesité-
sét kérték. A munkások kérik, hogy októ-
ber 1-től kezdve adja meg a gyár a mi-
niszteri rendeletekben megállapított fi-
zetéselemet. Az első két túlóráért 50 szá-
zalékos, a többi túlóráért, valamint a va-
sárnapokon és ünnepnapokon végzett mun-
kákért 100 százalékos emelést kérek. Kö-
vetelik, hogy a tanonok fizetését úgy
állapítsák meg, hogy azok emberi életfel-
tételi biztosítva legyenek. Kérik, hogy a
jövőben a munkások a hatóságok által
meghatározott súlyú kenyeret kapjanak a
gyártól díjmentesen. Ezen kívül a gyár
szerezze be és ossza ki a munkások közt
a következő élelmiszereket: étolaj, zsír,
fehérliszt, szalonna, cukor és kukorica-
liszt. Kérik továbbá, hogy az igazgatóság
szerezzen be és osszon szét a munkások
közt bakancsot, cipőt, talpat, szövetet
és vásznat.

Követelik, hogy az igazgatóság fordít-
son gondot arra, hogy a gyár étkezdéjében
a koszt legyen jöminőségű és azt továb-
bra is 50 lejért adják adagonként.

Kérik, hogy a gyár igazgatósága ne al-
kalmazzon és ne bocsásson el egy mun-
kást sem, a szakszervezeti bizottság elő-
zetes jóváhagyása nélkül. A munkásság
minden kivánságát a szakszervezeti bizott-
ság útján terjessze elő s az igazgatóság
ugyancsak ezután közzölje kivánságait a
munkássággal. Kérik, hogy az igazgató-
ság adjon tűzfát a munkásoknak és jut-
tasson beszerzési áron szükségéhez képest
minden munkásnak havonta 50—100 kg
árpat. Követelik, hogy a kapusoknak a
nyolc órán túli munkaidőért fizessék meg
a túlóradíjat és egyenlítsék ki a légiradók
idejére járó fizetést.

A Nemzeti Demokratikus Arcvonal Munkaterve

A kormányzati Munkaterv, amelyet itt közlünk, a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba tömörült pártok és szervezetek rögtön végrehajtandó terve. Ezek a gazdasági, kenyérbeli és politikai intézkedések arra valók, hogy a valódi népi hatalmat biztosítsák és a háborús nyereszkezőket, hűnösöket és fasisztákat, akik ma is uraszkodnak a közhivatalok nagy részében, gyárakban s mindenfelé, ártalmatlanná tegyék. Enélkül nem lehet segíteni a mai lehetetlen helyzetben, nem szűnik meg a népi szervezetekkel szembeni erőszakoskodás, a néptömegek megfélemlítése, az elviselhetetlen drágaság, illetve nyomorúságok, amelyek a nem szavalással üzött, hanem valódi demokráciával megszüntethetők lennének.

Széles demokratikus szabadságon alapuló kormányzatot

„Miután az Antonescu kormány eltávolításával és nemzetellenes politikájának megszüntetésével elenyészett a román népet fenyegető pusztulás, Romániában új katonai és politikai helyzet állott elő. Végzetvettünk a Hitler oldalán vívott háborúnak, amelyben a népek nem volt keresnivalója.

Késébejött a Hitler ügyéért és hódító háborúja érdekében az Antonescu politikája által a román népre rótt terhek mérlege. Az ország közgazdasági élete szinte romokban hever. Az ipar, kereskedelem, közlekedés és köztevékenység egyéb ágazatai szétszúllottak és komoly veszélyben forognak.

Népünk hosszú ideig tűrt a fasiszta önkényuralom kormányainak bűnös és nemzetellenes politikáját s szégyent hozott magára az egész haladó világ szemében.

A hitlerellenes szövetség által a fasiszta Németországra és tetteitására mért megsemmisítő csapások, különösképpen pedig a Vörös Hadseregnek országunk területén indított győzelmes támadása azonban megkönnyítette a belső demokratikus erőknek s a román népnek a fasiszta Németországgal kötött szövetség felbontását és a hitlerista háborúból való kilépését. Ezek a tényezők határozták meg Románia új politikai irányvonalát a hitleri Németország és Hortthy Magyarország ellen folyó harcban.

A Szovjetköztársasággal és a nagy Szövetséges Hatalmakkal kötött fegyverszünet népünknek a gazdasági, politikai és társadalmi haladás terén széles lehetőségeket nyújt.

A román nép történelme során először kapott lehetőséget arra, hogy teljes függetlenséget és széles demokratikus szabadságon alapuló kormányzatot nyerjen. Ennek érdekében feltétlenül szükséges, hogy a) a Vörös Hadsereggel vállalt kíméletlen harcot folytassunk az országnak a hitleristáktól való megtisztításáért és a hitleri Németország teljes leveréséért;

b) nagy szomszédunk, a Szovjetköztársaság iránt az őszinte barátságot és szoros együttműködés politikáját kövessük és a szomszédos demokratikus országokkal baráti viszonyt létesítsünk;

c) a fasiszta Németországban való teljes megsemmisítéséért, minden árulónak és a Szovjetköztársaság, Anglia és Amerika ellen vívott háború bűnöseinek megbüntetéséért harcoljunk;

d) az országban igazi demokratikus parlamentari kormányzatot létesítsünk.

E munkatervet vívott harcban országunk minden nemzeti demokratikus erejének egyesülnie kell.

1. A román nép életérdekei megkövetelik, hogy a legtevékenyebb módon vegyen részt az országnak a német és magyar fasiszta hódítók igrájából való felszabadításáért és a hitlerizmus megsemmisítéséért az egész haladó emberiség által vívott harcban.

Mozgósítani kell a nép minden erejét s az ország minden erőforrását, hogy a szovjet és román seregeknek teljes támogatást adhassunk a hitleri Németország ellen folytatott közös harcukban.

A mai kormány megmaradása esetén ezeknek a követeléseknek a megvalósításáról természetesen szó sem lehet. A régi pártok, a Nemzeti Parasztpárt és a Nemzeti Liberális Párt mindaddig nem akarták a munkatervet elfogadni. Szóbelileg helyeslik ugyan az állami és gazdasági élet megtisztogatását, a drágaság letörését és így tovább, de a Nemzeti Demokratikus Arcvonal ismételt felszólítása ellenére — nem akartak csatlakozni. A Nemzeti Parasztpárt közötti társadalmi ujtásokat tartalmazó kormányprogramot, anélkül azonban, hogy pontosan megmondta volna, hogyan és mikor akarja ígéreteit beváltani, illetve mit akar azonnal végrehajtani. Általában, az ugynevezett régi kormánypártok halogatják a népi követelések elin-

tézését azzal az elgondolással, hogy majd ha véget ér a háború és választások lesznek, akkor érkezett el az idő e követelések gyakorlati végrehajtására.

A kormányválság még mindig megoldatlan, de bármint forduljon is a dolog, ez a Munkaterv az Arcvonalba tömörült pártok legelső teendőit tartalmazza és ennek megvalósításáért hívták harcba azokat a hatalmas tömegeket, amelyek az ország egyes városaiban, elsősorban a fővárosban, több ízben felvonultak és az Arcvonal kormányát és a Munkaterv haladéktalan megvalósítását követelték.

A Munkatervvel egyidejűleg közöljük azt a hozzájárulást is, amellyel a Magyar Népi Szövetség elődje, a Madosz a Munkatervhez és az Arcvonalhoz csatlakozott.

2. A Románia által a nagy szomszéd hatalommal, a Szovjetköztársasággal szemben szinte megszakítás nélkül folytatott ellenséges politika mélyen elhibázott és a nemzetre káros volt. A román nép életérdekei ennek az ellenséges politikának teljes megszüntetését követelik. Romániának baráti politikát kell folytatnia azzal a hatalmas szomszédállammal szemben, amely nemcsak, hogy nem törekszik román terület elfoglalására, vagy az ország függetlenségének megsemmisítésére, hanem ellenkezőleg, az ország területét megtisztította a németektől és segítséget nyújt Északkelet fel szabadítása és függetlenségünk visszaállítása érdekében.

Románia régi és új politikája között az egyik főválasztóvonalat a fegyverszüneti feltételek hűségese teljesítésének kell képeznie.

3. A román népnek azok ellen érzett jogos gyűlölete, akik a nemzet virágát a törvénytelen hitleri háborúban a megsemmisítésbe kergették, valamint Románia biztosítása a néparulók nemzetellenes vészhozó politikájához való visszatérés ellen megköveteli:

az árulóknak s a Románia által vívott háború bűnöseinek letartóztatását.

Minden ingó és ingatlan vagyonuknak, valamint a hadigazdagok vagyonának elkobzását.

Minden német vagyon elkobzását.

A szász és sváb hitleristák letartóztatását és vagyonuk elkobzását.

4. A Németországgal szövetségben vívott háborúja következtében tönkretett nemzetgazdaságát Románia csak úgy hozhatja helyre és csak akkor fejlesztheti, ha a román nép minden jogát és szabadságát elnyeri. Ahoz, hogy Románia valóban demokratikus országgá váljék, a következőket kell megvalósítanunk:

Hatályon kívül kell helyezni minden

maradi és népellenes törvényt, rendeletet és intézkedést, valamint az önkényuralmi és népellenes kormányok minden rendkívüli intézkedését.

Meg kell tisztítani a fasiszta és fasisztabarát elemektől a hadsereget, az egész állami, valamint törvényhatósági és közigazgatási gépezetet s ezeket demokratává kell tennünk.

Meg kell valósítani nemzetiségre, felekezetre és nemre való tekintet nélkül az ország minden állampolgárának teljes egyenlőségét. Biztosítani kell az ország valamennyi nemzetiségének barátságos együttélését és együttműködését. A nemzetiségi és felekezeti üldöztetést törvényrel kell tiltani és büntetni.

Biztosítani kell a szólásszabadságot, a sajtó, a gyűlekezés és a szervezkedési jog szabadságát. A demokratikus szabadságjogok azonban nem állhatnak a demokrácia ellenségeinek szolgálatában. A fasiszta és fasisztabarát szervezeteket teljesen meg kell semmisíteni. A fasisztáknak s a nép ellenségeinek minden tevékenységét üldözni kell és a törvény teljes szigorával kell sújtani.

5. Az ország sürgős újjáépítésének és fejlődésének érdekében ki kell elégíteni a román földművesek legégetőbb és legfogósabb kívánságát és pedig:

Az 50 hektár meghaladó nagybirtok kisajátításával széleskörű földbirtokrendezést kell megvalósítani. Ezzel földhöz kell juttatni a földtelen, vagy kevés földdel rendelkező földműveseket. A juttatásnál előnyben kell részesíteni azokat, akik a harctéren a német fasiszmus ellen küzdtek.

Ezeknek a földműveseknek a nagybirtok és az állam terhére mezőgazdasági leltárt kell rendelkezésre bocsátani.

A gazdák hitel, beszerzési és termelőszövetkezeteit demokratikus alapon kell megszervezni.

A régi földhözjuttatásból és a konverzióból származó s a bankokkal és állammal fennálló gazdaadóságokat törölni kell.

6. A munkásoknak, tisztviselőknek, értelmiségieknek emberséges munkafeltételeket kell biztosítani.

A drágasággal arányos legkisebb fizetést kell megállapítani.

El kell ismerni a szakszervezeteket, valamint az együttes szerződés kötelező voltát.

A nők és ifjúság munkavédelmét biztosítani kell.

Egyenlő munka számára egyenlő fizetést kell biztosítani.

A mezőgazdasági munkások számára emberséges munkakörülményeket és fizetési feltételeket kell biztosítani.

A mezőgazdasági munkásoknak lehetővé kell tenni a szakszervezeti élet szabadságának jogát s be kell vonni őket a társadalombiztosítás kereteibe.

Igényeljük a társadalombiztosítóintézet önkormányzatát az alkalmazottak minden rétege számára és a társadalombiztosításnak a biztosítottak által választott vezetőszerkeztől történő ellenőrzését.

7. A szükséglet gépezetét és hadikárosultaknak otthonuk újjáépítése céljából olcsó, hosszulejáratu kölcsönöket kell nyújtani.

8. A nép érdekeinek szolgálata céljából vissza kell állítani és ki kell fejleszteni a kereskedelem és kisipar szabadságát, amelyet a németek érdekében az Antonescu-kormány korlátozott.

9. Hatásos intézkedéseket kell tenni a drágaság és áruzsora ellen. Meg kell szervezni az ellátás céljából szállítókat és közvetlen kapcsolatokat kell létesíteni a termelő és fogyasztó között.

10. Újja kell szervezni és egyszerűsíteni kell a pénzügyi gépezetet. Az adóügyi törvényeket az aránylagos és haladványos adózási elv alapján felül kell vizsgálni.

11. A közoktatás újjászervezése demokrácia szellemében.

12. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik létének biztosítása, nyugdíjak, segélyek, stb. nyújtása révén.

13. A nemzeti bank és a 18 nagybank államosítása.

14. Valamennyi kartell ellenőrzése és a kartellbe tömörült alapipari vállalatok államosítása.

15. A németek és tetteitársaik tulajdonát képező vállalatok államosítása.

16. Az államélet alapelveit a demokratikus országgyűlési szervezet alapján a román nép érdekeinek megfelelően új alkotmányt kell készítenie.

17. Ezt, a kommunista és szociáldemokrata pártok Egységes Munkárcsónala részéről javasolt munkatervet csak az országnak Nemzeti Demokrata Arcvonalba tömörült minden nemzeti és demokratikus erejét képviselő, s a román nép széles rétegeinek valódi támogatását élvező kormány valósíthatja meg.

A Magyar Népi Szövetség csatlakozása

A MADOSZ ezt a Munka tervet a következő nyilatkozattal fogadta el:

„Mi, a Romániai Magyar Dolgozók Országos Szövetségének kiküldöttei, az 1944 október 4—5-én Bucurestiben folytatott tárgyalásaink alapján a következő határozatot hoztuk:

A román népi demokrácia 1944 augusztus 23-án történelmének új szakaszához érkezett. A fasiszta-hitleri uralom megdöntése után a román nép maga vette kezébe sorsának irányítását.

Mi, Romániában élő magyarok egy pilanatig sem választjuk el sorsunkat román testvéreink sorsától.

A Magyar Dolgozók Országos Szövetsége a multban is tántoríthatatlan hűve volt a két nép közötti együttműködésnek. Szoros szövetségben állt Horia, Cloșca és Crișan unokáival. Ma ezt a szövetséget Budai Nagy Antal és Dózsa György szellemében még szorosabba kívánja fűzni.

A fiatal népi román demokrácia vezérei széles nemzeti demokratikus arcvonalba hívják az ország összes népi erőit. Ez arcvonalnak a kommunista és szociáldemokrata pártokból létesült Munkás Egy-

ségarcvonal útján javasolt munkatervet, melyhez az ország összes demokratikus erői csatlakoznak, 4. pontjában kimondja, hogy

„Meg kell valósítani nemzetiségre, felekezetre és nemre való tekintet nélkül az ország minden állampolgárának teljes egyenlőségét... A nemzeti és felekezeti üldöztetést törvénnyel kell tiltani és büntetni”.

Feldolgozva a munkaterv teljes tartalmát, figyelembe véve minden különleges nemzeti kérdéseinket, felelősségünk tudatában, a munkatervet teljes egészében elfogadjuk és csatlakozunk a Nemzeti Demokratikus Arcvonalhoz.

Meggyőződésünk, hogy ez az egyetlen helyes út, mely Hitler és szolgái által kismémmizett népünk fennmaradását biztosíthatja.

A háború még súlyos áldozatokat követel, s míg a szabadságért harcoló nemzeti fiai a harctereken véreznék, a véreskező néparulók minden eszközt felhasználnak, hogy a nép ítéletének pillanatát elodázzák. A demokrácia soraiba férközve,

hűségesen teljesítik Hitler és szolgáinak utasításait.

Szent meggyőződésünk, hogy népünk nyugalmát csak akkor biztosíthatjuk, ha minden számításba jöhető demokratikus népi erő a munkaterv alapján megvalósítja a Nemzeti Demokratikus Arcvonalat és annak kormányát.

Kelt Bucuresti, 1944 október 6-án”.

KURKÓ GYARFAS
DÁVID SANDOR

„LUMINA” Mozgó
Braşov-Braşso Hirsch-ucca 12 sz.

Szerdán, 1944 október 25.-től kezdve
nagy francia bemutató

Nők láncokban

Főszereplők:

VIVIANE ROMANCE és GEORGE FLAMANDE

Előadások folytatatosan délután 1/3 órától
Vasárnap d. e. előadások 9 és 11 órakor

HIRES

Dohányos ember keservei

A fogadkozások, ígéretések, megnyugtatók, hogy a raktárak roskadoznak a készletektől és az árak maradnak a régié, nem váltak be. A Dohányjövődék a töle megszokott rajtaütésszerű támadásával egyik napról a másikra, vagy jobban mondva az éjszaka leple alatt felszoktette a dohányárak árát.

Az emelés a békebeli árakhoz képest sokszoros, s olyan pillanatban került köztámasra, amikor szélteben-hosszában a drágaság letöréséről, a dolgozó nép élet-színvonalának emeléséről beszélnek.

A cigarettá, a szivar, a dohány, ma nemcsak méregdrága, de rossz is. Az „olcsó” Nacionála a munkássztály és a kisemberek kedvelt füstölőnivalója az utóbbi hetekben teljesen leromlott. Méreg van benne és mérges lesz, aki szívja.

Elvégre demokratikus idöket élünk, hát törődjön az illetékes szerv a népicigaretta árával és minőségével s ne azokra gondoljon, akik 20 vagy 100 lejt is tudnak adni egy bagóért. Ügyeljen a tudónkra, szívkünkre, gyomrunkra, — ha már a zsebkünkre nem — s nézze meg, mit tömnek bele abba a papírba.

Vagy atyai jóindulat rejlik a dolgok mélyén: így akarnak leszoktatni bennünket a dohányzásról?

Ujjáépítik Calais kikötőjét

(Páris 31.) A párisi rádió egy észak-amerikai mérnököktől eredő tervet ismerteti, mely szerint ezek francia és angol közreműködés bevonásával ujjá akarják építeni a háboruban összerombolt Calais városát és annak kikötőjét.

A németek üldözik az olasz katolikusokat

(Róma, 1.) A Rómában megjelenő Italia Nova című újság jelenti, hogy Északolaszországban a Gestapo 659 katolikus papot tartóztatott le s ezek közül 111-et agyonlőtt. Ezek mellett lefogtak több ezer katolikus hívót, akik közül többszázát megölték. Az áldozatok számát még nem ismerik pontosan.

— Nem lesz drágább a mozi. Tegnap számunkban a bucuresti moziárak drágulásáról számoltunk be. Az árkormánybiztosság ma hivatalosan megcáfolta ezt a hírt, azzal hogy a fővárosi mozik helyeire nem változtak, azaz változatlanul életben maradnak a Hivatalos közlöny 1943. október 22-én közölt árai.

— Orosz nyelvtanítás a francia iskolákban. (Páris 31.) A francia kormány legújabb rendelete szerint, a párisi iskolákba bevezetik az orosz nyelv tanítását.

— Hamm, Münster, Hamburg bombázópor alatt. (London, 31.) Az utóbbi 24 órában Hamburg kőolajfinomító-gyárai, valamint Hamm és Münster nagy német ipari városok katonailag és iparilag fontos részei újabb hatalmas bombázást szenvedtek. A támadásokban több mint 800 nehéz bombavető vett részt, több száz vadászpilóta fedezete alatt.

— 5000 lejt jutalomban részesül az, aki a Szabó Ferenc tulajdonát képező kerékpárt, melyet október 26-án este 6—7 óra között a Károly király utca 34 szám alól elloptak, megkeríti. A kerékpár Göricke gyármány és 8329 Bv. rendszámot viselt. Nyomravezető jelentkezzék az egyetemes szakszervezetek székházának titkárságánál, Braşov, Piaţa Libertăţii 26 sz. II. emelet.

*) Védélki bizományosainkat kérjük, hogy 8 számú újságunk eladása után azonnal írják meg nekünk levelezőlapon, összesen mennyi újságot adtak el az első nyolc számból. Ugyanakkor számítsák ki, mennyi jár nekünk az eladott újságokért egy újságért nyolc lejt kell fizetni) és ezt az összeget postautalványon küldjék be nekünk a következő címre: Ziarul „Népi Egység” Braşov, strada Regele Mihai 14.

A Szovjetunió nem vesz részt a nemzetközi repülésügyi konferencián

(Moszkva, 31.) A Tass, a félhivatalos szovjet sajtóügynökség hivatalos közleményt tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a Szovjetunió nem vesz részt a jövő hónapban Washingtonban tartandó nemzetközi repülésügyi konferencián.

A Szovjetszövetség állásfoglalását azzal indokolja, hogy e nagyfotosságu nemzet-

közi konferencia összehívói meghívták Portugáliát és Spanyolországot is. E két ország pedig évek óta fasisztabarát és hitlerbarát politikát folytat s ennek következtében a Szovjetszövetség nem ülhet le egy asztalhoz ezeknek a hitleri befolyás alatt levő országoknak képviselőivel.

A Budapest elleni döntő csata

(London, 31.) A Tisza felső folyásánál a szovjet hadsereg rohamosan halad előre. A londoni rádió tegnapi jelentése szerint, az északi szovjet hadsereg hama-

rosan érintkezésbe lép a déli hadsereggel, hogy együtt indítsák a döntő csatát Budapest ellen. A végső roham küszöbön áll.

A magyar hadifogoly tisztek felhívása Magyarországhoz

Ismeretes, hogy a szovjetfogságba esett német tisztek és közkatonaik között hatalmas Hitler-ellenes mozgalom indult meg a „Szabad Németország” szervezte állandó propagandát üz a moszkvai rádió keresztl Hitler megdöntése és a rögtöni békekötés érdekében. Hasonló mozgalom a magyar hadifoglyok között is megindult s a jelek szerint már széles hullámokat vert a foglyok körében. Erre mutat az alábbi jelentés.

A Szovjetunió területén élő magyar hadifogoly tisztek a következő felhívást intézték rádió úton keresztül Magyarországi lakossághoz:

„Mi, a Szovjetunió területén feltétlen szabadságban élő magyar tisztek, utat mutatunk nektek, magyar testvéreink. Nem régen még fegyverrel a kezünkben álltunk szemben a baráttal, de ebben az igazságtalan harcban keserű tapasztalatok árán tudtuk meg, hogy rossz hazafiak voltunk. Idegen célokért, idegen területen vittük vásárra magyar testvéreink börtét. A németek a mi igazi ellenségeink. Horthy nemrég elhangzott rádiósorozatából mindenki megtudta már a szomorú valóságot. Katasztrófa felé vezették a népet. Mi, a magyar hadifogoly tisztek nagy többsége már régen levontuk a helyes

következtetést, most rajtatók a sor, magyarok. Most már a mi földünkön folyik a háború. Ez a háború pedig a németek és szövetségeseik részére menthetetlenül elveszett.

Helytelenül irányítottuk ágyunk csövét, ezért most a pusztulás vár ránk. A főváros lakossága azonban békéért tüntet, a nép magára talált és megkezdte harcát a német hódítók és belső ellenségei ellen. Tartsatok a néppel. Aljlatok a nép mellé, ne legyen csapat, mely a németek parancsának engedelmeskedik! Vegyétek fel az összeköttetést a Vörös Hadsereggel és a partizánokkal. Üzzétek ki a németeket és a belső fasiszta ellenséget. Kergessétek el Szállást és tisztítsátok meg az országot a nyilasoktól. Ezt parancsolja a nemzet érdeke. Teljesítsétek kötelességeket a néppel szemben. Nem Szállás kormányán keresztül vezet az út a békéhez. A magyar nép veletek lesz ebben a harcban. Előre Nyugat felé!

A felhívást 123 magyar tiszt írta alá, köztük:

Tormády János, százados; dr. Mikó János, százados, Jákab Zoltán, százados; Tamási, Kertész Béla, főhadnagy; Otta István, főhadnagy, Polik István, főhadnagy.

Leírják a kötelező közmunkára behívottak adóját

(Bucureşti, 31.) A pénzügyminisztérium tudomására hozta azoknak a szabadfoglalkozásuaknak és kisiparosoknak, akik közmunkaszolgálatot teljesítettek, vagy akiket ily célra rekviráltak, hogy a központi adóügyi bizottság 1943 május 27-i 1308 számú törvény értelmében ugyanolyan mértékű adóleírása van joguk a közmunkaszolgálat vagy a munkarekvirálás idejére, mint amilyenre a katonai szolgálatra behívottak igényt tarthatnak.

A leírást az egyenesadótörvény 101. szakaszában előírt feltételek mellett a lakhely szerint illetékes adóellenőri hivatalnál (Serviciul de Constatare Directă şi Control) kell kérelmezni. Az említett törvényszakasz szerint az évi adó összegéből 25 százalékos leírásra tarthatnak igényt azok a szabadfoglalkozásuak és kisiparosok, akik egyfolytában három hónapnál több katonai szolgálatot teljesítettek. A pénzügyminisztérium most ismertett közleménye szerint ugyanerre a leírásra igényt tarthatnak azok is, akik ugyanennyi időre közmunkaszolgálatot teljesítettek, vagy munkára voltak rekvirálva. Erre a leírásra akkor is joguk van, ha hivatásuk, vagy mesterségük gyakorlását a katonai szolgálat stb. ideje alatt nem függesztették fel. Ha a behívás, rekvirálás, stb. ideje alatt tevékenységüket beszüntették, akkor az erre az időre eső adót teljes egészében leírják.

Tanácsos az adóleírás kérését a hazabocsátás után azonnal beadni. A kéréshez

csatolni kell a behívás vagy a rekvirálás idejét igazoló bizonyítvány s a tevékenység beszüntetése esetén egy oly bizonyítványt is, amely ezt a körülményt is igazolja.

A pénzügyminisztérium intézkedése nem csak a zsidók széles rétegeit érdekli, hanem azokat az idősebb korosztályhoz tartó kisiparosokat is, akiket munkára rekviráltak.

A zsidó lakosság tiltakozása a külügyminiszter kijelentései ellen

A demokratikus újságok szerkesztőseiben megjelent a zsidó lakosság egy bizottsága, élén Mişu Davidovici ügyvéd. A bizottság tiltakozott Niculescu-Buzeşti külügyminiszternek sajtónyilatkozatában tett legújabb kijelentései ellen.

A külügyminiszter hangoztatja, hogy a romániai zsidó lakosság teljesen visszanyerte jogait. Azt azonban nem tette hozzá, hogy az 1941-ben elbocsátott zsidó hivatalnokok nincsenek visszavéve régi munkahelyükre. Az a kevés számú egyetemmel hallgató és diák, aki kért merte az egyetemre vagy az állami iskolákba való felvételét, elutasítást kapott, azzal, hogy még nem érkeztek rendeletek ebben az értelemben. Azok a háztulajdonosok, akiknek háza a C. N. R. (Románosítási Hivatal) tulajdonába ment át, tiltakoznak a tulajdon házbér ellen, amelyet még a legionáriusok róttak ki.

Davidovici tiltakozott még az Antonescu-kormányzat alatti Zsidó Központ veze-

tőinek, Gingold és Grossmann-Grozeanak szabadlábrahelyezése ellen.

A bizottság végül a zsidók jogegyenlőségének teljes visszaszerzése érdekében kérte a lapok támogatását.

A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság felhívása a 6 százalékos bélyegilleték kötelezettségéről

(Sf. Gheorghe-Szentgyörgy 31.) A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság közölte a város és megye kereskedőivel, hogy a 6 százalékos kivételes bélyegilleték előírásait a legszigorúbban be kell tartani. A közlemény hangsúlyozza, hogy aki a jelenlegi helyzetben a nemzetvédelmi célokra kivett bélyegilleték körül visszaélést követ el, az hazaárulónak tekintendő.

Merénylet Szálassy ellen

Szálassy, a budapesti bábormány miniszterelnöke elleni merénylet híré Stockholmból megerősítik. A jelentés hozzátéti, hogy Szálassyt kívül a földművelésügyi miniszter ellen is merényletet követtek el. Ugyanezen alkalommal megsebesült egy másik „miniszter”, Rajniss is, a Gestapo szolgálatában álló hírhedt kém.

— JOGI TANACSADO A MUNKASOK RÉSZÉRE. Felhívják az összes brassói munkások figyelmét, hogy panaszajukkal az Egyesült Szakszervezetek most létesített jogi tanácsadó osztályához forduljanak. Az iroda címe: Piaţa Libertăţii Nr. 26. II. emelet.

Sport

Vasárnap az Olympia pályán a Voina és a Metrom csapatai mérték össze erejüket. Az eredmény:

Voina—Metrom 3:0 (1:0). A küzdelem nyolcvanadik percében a bíró kiállította Nufiu (Voina) játékost.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szöveg 150 lej minden további szó 15 lej. Álláskeresőknek 50% engedmény.

Rikkancsokat (utcai újságárusokat) külvárosi részekre keresünk. Állandó jóvedelem. Jelentkezni lehet kiadóhivatalunkban, Braşov, str. Reg. Mihai 14. (14)

Három ezer nélkülözhetetlen szót, praktikus beszélgetéseket tartalmazó német-orosz zsebszótár jelenik meg e napokban. E hézagpótló könyv megjelenését rövidesen közöljük.

Gépirónó, mindhárom nyelven otthoni munkát vállal. Braşov-Brassó, str. Matei Basarab 30 (bolonyai volt Malom-utca).

Újságkihordással gyermekek, felnőttek, idősebbek, délután 2—3 órai munkával állandó mellékjövedelmet kaphatnak. Jelentkezni lehet kiadóhivatalunkban, Braşov, str. Reg. Mihai 14. (15)

Külföldi család keres sürgősen belvárosban 2—3-szobás komfortos lakást, lehetőleg gázzal. Visconti, Braşov, Telefon 13-36, 15-98.

Szerkesztőség: Braşov-Brassó, Str. Argintarilor 16
Kiadóhivatal: Braşov-Brassó, Str. Reg. Mihai 14 Telef. 93030

TITU IONESCU

ROMÁN-OROSZ

szótára nyelvtannal

150 lejrét

az ország összes könyvkereskedéseiben és újságüzleteiben kapható